

עמוד הבית < חדשות < דין וחשבון

דין וחשבון

עצור או שאני מפרק אותך! מדוע בתי המשפט לפירוקים בישראל מעודדים סחיטה כלכלית?

עו"ד דורון אפיק

29/08/2011

דנמרק היא מולדתו של האנס כריסטיאן אנדרסן, מחבר האגדות הידוע. "דנסקה-בנק" הינו אחד הבנקים הגדולים בדנמרק, אשר ייצא לי לייצג מולו בנק ישראלי במשא ומתן על הסכם מבוסס במסגרת של ISDA (ארגון בינלאומי אשר יצר תבנית יסוד לעסקאות מסוג זה). קשה היה להסביר לדנסקה חלק מהשינויים שנדרשו על ידי מכיוון שבישראל, "אם תרצו אין זו אגדה" – בנק יכול לקרוס בשל חוסר התאמה של מערכת בתי המשפט לעולם הכלכלי בכלל (ובתחום הפירוקים בפרט).

משרדנו מתעסק בין היתר בתחום העסקאות הפיננסיות, לרבות עסקאות נגזרות מעבר לדלפק המבוססות על הסכם המסגרת של ISDA, הקובע, בין היתר, כי בקשת פירוק שלא בוטלה תוך זמן קצר מהווה הפרה של ההסכם ומעמידה את כל העסקאות על פיו לפירעון מיידי. יתרה

מכך, הפרת הסכם אחד מהווה הפרה של כל הסכמי המסגרת האחרים עליהם חתום הבנק (מול כל גורם בעולם) והעמדת כל העסקאות על פיהם לפירעון מיידי – זו בהחלט לא אגדת ילדים של אנדרסן, אלא חלום בלהות!

אם בתבנית ISDA מ-1992 עמדה תקופת החסד על 30 יום. בתבנית ההסכם מ-2002 קוצרה התקופה ל-15 יום. זר לא יבין מדוע תביעת שווא המוגשת בישראל תידון לעתים רק לאחר חודשים רבים ולאחר משחק פינג-פונג מיותר בו בית המשפט, תחת קבלת החלטה, ישלח כל מסמך לתגובת הצד שכנגד או לתגובת הכנ"ר, אשר מגיב לעתים לאחר חודשים. בבקשת פירוק הנחזית להיות מהותית, ייקבע בדרך כלל דיון דחוף כדי להגן על הנושים, אולם כאשר ההליך נחזה להיות הליך שווא (וסביר שבקשת פירוק נגד בנק תיחזה ככזאת), אין בית המשפט (או הכנ"ר) נוטה למהר. זה הזמן לבקש תגובות, לקבוע דיון לכמה חודשים קדימה, ואם בתקופת פגרת בתי המשפט עסקינן, בוודאי שהזמן אינו דוחק.

אך הצרה היא בכך שלהגשת בקשת פירוק כנגד גוף, יש לעתים משמעויות הרות אסון. גם אם לא נרחיק לכת לעסקאות פיננסיות מורכבות מבוססות ISDA, הגשת פירוק תגרור מיידי את הורדת דירוג האשראי של החברה ב-D&B ומדדים דומים, ויכולה להמיט אסון על החברה, אם לא תידחה תוך זמן קצר.

לכן, יש מקום להתקין תקנות שיקבעו מועדים קצרים, להגדיל את כמות השופטים המטפלים בפירוקים ולקבוע מנגנון שיוודא קיום התקנות על ידי השופטים והעברה מתפקיד של שופטים שאינם ממלאים אחר התקנות. אחרי הכל, אין הבדל גדול בין שופט שמתרשל לבין רופא שמתרשל. בשני המקרים גורלות תלויים בכך, ודווקא במקרה השופט, התוצאות יכולות להשפיע על גורלות רבים יותר.

עד אז, ככל שתוצא לסחוט חברה בישראל, עליכם רק לאיים בהגשת בקשת פירוק חסרת בסיס. במצב הנוכחי, בייחוד בכל הנוגע לבנקים ומוסדות פיננסיים החתומים על הסכמי ISDA, מדובר באיום שאין להקל בו ראש.

עו"ד דורון אפיק הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן (www.at-law.co.il), הינו חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ואף מרצה בתחום במסגרת התואר האקדמי במשפטים. עו"ד אפיק הינו גם בוגר הכשרת ICC MASTERCLASS FOR ARBITRATORS והכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות). אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.